

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Jakub Ševčík

Téma a rozsah práce: **Aplikace právních předpisů obcí a krajů ve světle jejich práva na samosprávu**, 60 normostran

Datum odevzdání práce: 24. srpna 2023

Diplomová práce Jakuba Ševčíka se snaží řešit praktickou a důležitou otázku – zda orgány výkonné moci jsou povinny aplikovat právní předpisy obcí a krajů, i když je považují za nezákonné či protiústavní. Případnou odpověď ano lze *a contrario* dovozovat z čl. 95 odst. 1 Ústavy, který pravomoc neaplikovat podzákonný předpis pro jeho nezákonnost či protiústavnost svěřuje soudům. Pro odpověď ne mohou hovořit snaha o jednotu a bezrozpornost právního řádu a procesní ekonomie, velící nevytvářet nezákonná či protiústavní rozhodnutí, jež pak stejně budou rušit soudy. Řešení tohoto dilematu není jednoduché, je záslužné, že se do něho diplomant pouští, a jím nastíněné řešení je cenným příspěvkem do odborné debaty.

Diplomová práce velmi dobře zpracovává odbornou literaturu i judikaturu k širšímu tématu povinnosti orgánů výkonné moci aplikovat podzákonné předpisy, které považují za nezákonné či protiústavní. Pak už se soustředí na specifika podzákonných předpisů obcí a krajů, a to jak obecně závazných vyhlášek, tak nařízení. V práci diplomant zúročuje svůj dlouhodobý zájem o toto téma, projevivší se jak vystoupeními na vědeckém semináři z teorie práva a výjezdním semináři z ústavního práva, tak publikací odborných textů na tato témata. V této práci je propojuje i s praktickými poznatky z praxe na Ministerstvu financí, které se právě s aplikací právních předpisů obcí musí vypořádávat.

Jádrem práce je kapitola 3.3, připravená rozbořem názorů odborné literatury v kapitole 3.1 a přístupu Soudního dvora EU v kapitole 3.2. Kapitola 3.3, komentující různé modelové případy včetně velmi aktuálního z nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 24/23, shrnuje diplomantovo stanovisko takto:

(Správní orgán má) „*materiálně posuzovat každý jednotlivý případ a to zejména s ohledem na pět proměnných, které je třeba mezi sebou důsledně vyvážit:*

1. *Profesionalita správního orgánu, resp. jeho odborné kapacity a zázemí pro vydání řádně odůvodněného rozhodnutí (materiální kompetence),*
2. *Intenzita a zjevnost nezákonnosti,*
3. *Právo územně samosprávného celku na samosprávu (pokud je přezkoumáván soulad obecně závazné vyhlášky),*
4. *Možnost alternativního systémového řešení (např. sistace vyhlášky) a*
5. *Existence unijního prvku.*

...Čl. 95 odst. 1 Ústavy je proto třeba vykládat tak, že shledá-li správní orgán, že je k tomu z výše učiněných závěrů oprávněn, smí při vydání rozhodnutí neaplikovat podzákonný právní předpis územně samosprávného celku.“

Tento závěr je zajímavý a mohl by být předmětem diskuse během obhajoby práce.

Na tuto kapitolu organicky navazuje kapitola čtvrtá o odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem, s důrazem na

to, kdo má (přímo či regresně) odpovídat v případě, že škoda je způsobena aplikací nezákonného či protiústavního právního předpisu obce.

Diplomová práce osvědčuje schopnosti diplomanta řešit praktické právní problémy a pracovat s odbornou literaturou, která je řádně citována. Navržené řešení je cenným příspěvkem do odborné debaty. Po formální stránce není práce zcela dokonalá, ale není to na újmu její srozumitelnosti.

Doporučuji ji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení stupněm „výborně“.

V Praze dne 10. září 2023

Prof. JUDr. PhDr. Jan Wintr, Ph.D.